

Hyrynsalmen kunnan lausunto ABO Wind Oy:n Isolehdon tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja Kainuun ELY-keskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Tausta

Ristijärven kunta on pyytänyt Hyrynsalmen kunnan lausuntoa ABO Wind Oy:n Isolehdon tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta; ja Kainuun ELY-keskus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä. Tämä lausunto kohdistuu molempiin em. pyyntöihin.

Isolehdon tuulivoimahankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet

ABO Wind Oy suunnittelee Isolehdon tuulivoimapuistoa Ristijärven kunnan alueelle. Tuulivoimapuistohanke muodostuu Isolehdon tuulivoimapuistoalueesta ja sähkönsiirrosta. Kaavoitettava Isolehdon tuulivoimahankealue sijaitsee Ristijärven kunnan alueella, Ristijärven kuntakeskuksesta 4 - 5 kilometriä pohjoiseen Puolangantien (seututie 888) ja Hyrynsalmentien (yhdystie 8890) väliselle alueelle ulottuen Hyrynsalmen eteläosan kuntarajaan. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 4 900 hehtaaria ja suunnittelualueen rajaus tarkentuu suunnittelutyön edetessä. Suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä.

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa enimmillään 39 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen osayleiskaavan laatimista. Tässä hankkeessa kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) toteutetaan samanaikaisesti omina menettelyinä. Kainuun ELY-keskus toimii YVA-menettelyssä YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Ristijärven kunnan tavoitteena on vähentää ilmastopäästöjään muun muassa lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Isolehdon tuulivoimapuistohankkeen ja laadittavan osayleiskaavan tavoitteena on lisätä uusiutuvaa ja hiilineutraalia sähköntuotantoa, tukeutua olemassa oleviin sähkönsiirtoverkostoihin ja yhteensovittaa kaavan tavoitteet ympäristön ja sijoituspaikan olosuhteisiin.

Lausuntonaan Hyrynsalmen kunta esittää seuraavaa:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty alustavasti osana YVA-prosessia tehtävät selvitykset ja vaikutusten arviointi niin hankkeen kuin sähkönsiirron osalta. Hyrynsalmen kunta esittää kuntayhteistyönä teetättävän Ristijärven ja mahdollisesti myös Puolangan kunnan kanssa lisäselvitykseksi ekologisten yhteyksien selvityksen paikallistason vaatimalla tarkkuudella. Kainuun liiton Ekologiset yhteydet Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisessa -selvityksessä ekologiset yhteydet on tarkasteltu maakuntakaavatasolle riittävällä laajuudella. Oletamme, että tarkemmalla paikallistasolla siirtyvässä aluesuunnittelussa myös ekologiset yhteydet tarkentuvat ja moninaistuvat.

Isolehdon alue sijoittuu lähelle Hyrynsalmen puolella sijaitsevaa, vuoden 2024 aikana valmistuvaa, Lumivaaran tuulipuistoa. Tuulipuisto koostuu kahdesta tuulivoimatuotantoon kaavoitetusta maa-alueesta, joihin on tulossa yhteensä 17 kpl 6 MW tehoista tuulivoimalaa. Ristijärven puolelle sijoittuva Isolehdon suunnittelualaue yhdistyy maisemallisesti Lumivaaran tuulipuistoon muodostaen merkittävän tuulivoimatuotannon keskittymän, jossa on voisi olla yhteensä jopa 57 tuulivoimalaa. Isolehdon tuulivoima-alueen suunnittelussa tuleekin tunnistaa Lumivaaran ja Isolehdon tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Isolehdon alue sijaitsee Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa tunnistettujen merkittävien ekologisten käytävien ja merkittävien luonnonsuojelualuekokonaisuuksien läheisyydessä. Lisäksi puiston vaikutukset ulottuvat Ukkohalla-Paljakka matkailukeskusten reiteille, sekä laajemmin Vaara-Kainuun luontomatkailualueelle. Alueella on merkittäviä maisema- ja virkistysarvoja.

Hyrynsalmen kunta esittää, että Isolehdon puistohankkeen vaikutuksia ekologisiin käytäviin ja suojelualueisiin selvitettäisiin maakuntakaavaa tarkemmalla kuntakohtaisella tai alueellisella tarkastelulla. Lisäksi vaikutuksia matkailuun, maisemaan ja virkistäytymiseen tulisi selvittää alueen toimijoiden kuulemisilla ja haastatteluilla.

Mahdollisesti rakentuva iso tuulivoimatuotannon kokonaisuus mahdollistaa myös merkittäviä positiivisia aluetalous- ja elinvoimavaikutuksia. Isolehdon alueen suunnittelussa tulisikin huomioida erilaiset mahdollisuudet energian varastointiin ja jatkojalostukseen. Isolehdon alueen maantieteellinen sijainti suhteessa Seitenoikean sähköaseman liityntäpisteeseen ja alueen poikki kulkeva kantaverkkoyhteys tukevat tuulivoimahankkeen toteutumista. Muutoinkin hyvä logistinen sijainti tukee investointeja tuulisähköä ja muita alueelta saatavia resursseja hyödyntävään teollisuuteen. Lisäksi mahdollisuudet aurinkosähkön tuotantoon tulisi selvittää.

Isolehdon tuulivoima-alueen suunnittelua voidaan erityisesti sosiaalisen hyväksyttävyyden, jatkojalostusmahdollisuuksien sekä aluetaloudellisten ja työllisyushyötyjen osalta tehdä vuorovaikutuksessa Hyrynsalmen kunnan johdolla toteutettavan Ylä- ja Itä-Kainuun Vihreän siirtymän osaamiskeskus -hankkeen kanssa.